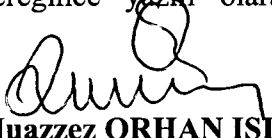

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *İçişleri Bakanı Süleyman SOYLU* tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK
Van Milletvekili

Türkiye'de yaşam hakkı ihlalleri çeşitli nedenlerle çok yaygın bir şekilde yaşanmaktadır. Özellikle güvenlik güçlerinin kullandığı zırhlı araçların, silah ve mühimmatların neden olduğu yaşam kayıplarının ülke gündeminden hiç düşmediği bilinmektedir. Neredeyse her hafta bir çocuğun, çobanın, yurttaşın veya mültecinin, güvenlik güçlerince açılan ateş sonucu öldürüldüğü bir ülkede yaşıyoruz. Bu kapsamda Uğur Kaymaz, Ceylan Önkol, Ethem Sarısülük, Kemal Kurkut, Berkin Elvan gibi kamuoyuna yansıyan vakalar dışında yüzlerce yurttaşın öldürüldüğü bilinmektedir. İHD Urfa Şubesinin açıkladığı verilere göre; son 10 yılda kolluk güçleri tarafından yapılan saldırılar nedeniyle 228 çocuğun yaşamını yitirdiği ifade edilmektedir. Buna göre 2011-2021 yılları arasında, kolluk güçleri tarafından açılan ateş sonucunda 64 çocuk, toplumsal gösterilerde kolluk güçleri tarafından açılan ateş sonucunda 9 çocuk, toplumsal gösterilerde karşıt görüşlü gruplar arasında çıkan çatışma sonucunda 3 çocuk, bombalı saldırılar sonucunda 62 çocuk, silahlı çatışmanın ortasında kalma sonucunda 33 çocuk, mayın, serbest bırakılan patlayıcı sonucunda 39 çocuk, zırhlı araç çarpması sonucunda 18 çocuk olmak üzere toplamda 228 çocuk yaşamını kaybetmiştir.

Benzer bir şekilde Urfa'nın Eyyübiye ilçesinde 24 Mart'ta Özel Harekat polislerinin atış talimi yaptığı alanda 16 yaşındaki Muharrem Aksem'in cansız bedeni bulunmuştur. Olayın ardından Muharrem Aksem'in ölümü ile ilgili yazılı açıklama yapan Urfa Valiliği, Aksem'in bir cismin infilak etmesi sonucu öldüğünü duyurmuştur. Atış alanı olarak kullanılan bölgede yeterli düzeyde güvenlik önleminin alınmadığı, sivil yerleşim ve kullanım alanlarına yakın olan bu bölgede talim yapılmasının riskli olduğu ifade edilmektedir. Ayrıca Aksem'in ölümünden sorumlu tutulan söz konusu güvenlik güçlerine ilişkin kapsamlı bir soruşturmanın yürütülmesi kamuoyunun talebi olup evrensel hukukun gereğidir. Ancak geçmiş dönemlerde suç faili olan güvenlik güçlerinin bürokratik bir koruma kalkanına alındığı ve çoğu zaman yaptırım kararı verilmeden faillerin korunduğu bilinmektedir. Bu nedenle soruşturma ve ilgili süreçlerin şeffaf yürütülmesi gereklidir.

Bu bağlamda:

- 1) 24 Mart 2022'de Eyyübiye ilçesinde atış talim alanında yaşamını yitiren Muharrem AKSEM'in ölümü hakkında yürütülen soruşturma kapsamında tutuklanan, görevden uzaklaştırılan personel sayısı kaçtır?
- 2) Türkiye'de 2002-2022 yılları arasında güvenlik güçlerinin ateşi, atış talimi ve kullandığı araçların çarpması sonucu yaşamını yitiren sivil yurttaş sayısı kaçtır? Bu kişilerin yaş, cinsiyet ve il dağılımı nedir?
- 3) Güvenlik güçlerinin atış talimi yaptıkları alanlara sivillerin denetimsiz bir şekilde girmemesi amacıyla alınan tedbirler nelerdir? Eyyübiye ilçesindeki atış talimi alanı ve çevresinde sivillerin bu alana erişimini engelleyen tedbirler nelerdir?
- 4) Atış talimi yapıldıktan sonra çevreye saçılan patlayıcı madde ve benzeri materyaller neden toplatılmamaktadır? Eyyübiye ilçesinde söz konusu talim yapılan yerde bu materyal toplanmış mıdır? Bu materyali toplamakla sorumlu personel hakkında bir soruşturma başlatılmış mıdır?
- 5) Halkın kullandığı mera alanlarında atış talimi ve benzeri faaliyetlerin yapılmaması yönünde hangi tedbirler alınmaktadır?
- 6) Türkiye'de yaşam hakkının korunması amacıyla hangi tedbirleri alacaksınız?
- 7) 16 yaşındaki Muharrem AKSEM'in yaşamını yitirmesindeki ihmal ve tedbirsizlikler nedeniyle istifa etmeyi düşünüyor musunuz?